

Forslag til endringer om fjernundervisning i friskoleloven

Kunnskapsdepartementet har fremmet et forslag om å endre friskoleloven med tanke på reguleringen av fjernundervisning. Dette forslaget kommer som følge av arbeidet med ny opplæringslov, regjeringens satsning på digitalisering og erfaringene gjort under håndteringen av covid-19. NFFL har sammen med andre friskoleorganisasjoner spilt inn i flere runder at det er behov for å fjerne forbudet mot fjernundervisning i friskolene og dette ble også spilt inn i høringen på forslaget til ny opplæringslov våren 2020. NFFL mener det er positivt at dette nå foreslås endret snarlig. Samtidig mener NFFL at det er underlig og beklagelig at dette ikke også skal gjelde for skolene som 1.1.2021 flyttes til friskolelovens kapittel 6A.

I forslaget til lovendring vil det åpnes for fjernundervisning i friskolene under visse vilkår. Disse vilkårene er 1) at læreren og eleven kan kommunisere effektivt, 2) at det er gode grunner til å gjennomføre opplæringen ved fjernundervisning og 3) at det er faglig og pedagogisk forsvarlig å organisere opplæringen slik. Normalsituasjonen skal fortsatt være at undervisningen foregår med lærer og elever fysisk til stede mens fjernundervisning skal være et unntak. Departementet foreslår at det tas inn en hjemmel til å gi forskrift om rapportering og dokumentasjon ved bruk av fjernundervisning. NFFL har forståelse for at departementet ønsker en dokumentasjon på bruken av fjernundervisning, men NFFL vil samtidig påpeke viktigheten av at kravene knyttet til rapportering og dokumentasjon må være hensiktsmessige. Ulike krav om rapportering og dokumentasjon har vokst og utgjør en stadig større arbeidsmengde for skolene og departementet må være oppmerksomme på dette når det nå skal utarbeides flere krav om dokumentasjon. Arbeidsmengden knyttet til rapportering og dokumentering må stå i forhold til at skolenes viktigste arbeidsoppgave er å tilby god undervisning. Dokumentasjonskravene knyttet til bruk av fjernundervisning derfor må ikke bli så omfattende og detaljerte at det blir en unødvendig ekstra arbeidsmengde for skolene. Dette vil i verste fall også kunne utgjøre en barriere for bruken av fjernundervisning når det ellers hadde vært behov for dette.

Håndteringen av covid-19 har på mange måter synliggjort hvor uhensiktsmessig det er å ha et generelt forbud mot fjernundervisning. Det generelle forbudet skapte mye frustrasjon da skolene måtte stenge ned i mars 2020, men fortsatt var pålagt å opprettholde undervisningen. Dette gjaldt både friskolene og kap.6A-skolene. Skolene var da i tvil om hvordan de skulle følge opp elever i denne perioden uten å bryte loven. Samtidig er det flere skoler som også før smitteutbruddet så at fjernundervisning kunne bedret tilbudet for flere av sine elever. Et eksempel fra NFFLs medlemsskoler, er toppidrettskoler som har elever som reiser på treningsopphold og som i dag ikke kan få et tilbud om fjernundervisning mens de er borte fra skolen. Det er vanskelig å forstå at det skal være et generelt forbud mot fjernundervisning når det med dagens teknologi og i bestemte situasjoner kan bidra til å opprettholde undervisning og å gi et bedre tilbud til elever.

NFFL ser det som positivt at adgangen til bruk av fjernundervisning skal være lik for offentlig skole og friskoler. Friskolene vil ha muligheten til tilpasning og fleksibilitet på lik linje med de offentlige

skolene. Noe annet ville være en forskjellbehandling av elever ved offentlige skoler og ved friskoler. Fjernundervisning kan nettopp gi mulighet for å gi elever et bedre undervisningsopplegg enn det de ellers ville fått og å opprettholde undervisning i perioder eller situasjoner hvor fysisk undervisning ikke er mulig. At denne muligheten er generelt tilgjengelig, vil også gjøre at skolene raskere kan tilpasse seg en situasjon lignende unntakssituasjonen med covid-19 som oppsto våren 2020.

Departementet understreker at diverse skoler som gir yrkesrettet opplæring (kap. 6A i friskoleloven) ikke omfattes av forslaget og denne høringen. NFFL vil benytte anledningen til å stille spørsmål ved dette. Kap.6A-skolene hadde på lik linje med andre skoler behov for å tilby fjernundervisning under nedstengingen våren 2020. Det var stor mangel på informasjon på hva som skulle gjelde for kap.6A-skolene da friskolene fikk midlertidig tillatelse til å bruke fjernundervisning. Udir har i møte med NFFL innrømmet at de har vært uoppmerksomme på disse skolene og situasjonen de var satt i. Dette satte skolene i en ekstra krevende situasjon våren 2020. Dette vedvarte gjennom hele våren da stadig nye føringer fra myndighetene ikke presiserte hva som gjaldt for disse skolene. Dette er dessverre også ofte bildet når det ikke er unntakstilstand og disse skolene opplever til stadighet å falle mellom to stoler i informasjon, oppfølging og støtteordninger. NFFL stiller spørsmål ved hvorfor kap.6A-skolene ikke skal kunne ha mulighet til å tilby fjernundervisning på lik linje med friskoler og frittstående fagskoler. NFFL representerer tre kunstskoler og en yrkesdykkerskole som er godkjent under friskolelovens kap.6A. Disse skolene er godkjent for å gi undervisning på fulltid for voksne og da må det også legges til rette for at disse skolene skal kunne følge opp sine studenter på en god måte.

NFFL støtter forslaget som departementet har lagt fram for endringer i friskoleloven, men mener at endringene også må gjelde for skolene som er godkjent under friskolelovens kap.6A.